

מבית לרי

מבית מדרשו של

מרן הגאון רבי שמואל הלוי ואזנר צדוק"ל

בעל שבט הלוי גאב"ד ור"מ זכרון מאיר בני ברק

ע"י הגאון רבי משה שטייץ שליט"א

רב ביהמ"ד קהל חסידיים קרית הרצוג דומ"ץ בזכרון מאיר ב"ב

בס"ד תשפ"ד

שבת זכור

- א. אומרים ויצרות בשחרית בחזרת הש"ץ.
- ב. מוציאים שני ספרים לקריאת התורה, אחד לפרשת השבוע ואחד למפטיר פרשת זכור בסוף פרשת כי תצא (דברים כ"ה יז-יט).
יש לדקדק להוציא לפרשת זכור את הספר המהודר ביותר.^א
- ג. ראוי לכל אחד לשמוע את קריאת פרשת זכור בהברה שלו, אבל אינו מעכב.^ב
- ד. קורים תמחה את זכר עמלק בצירי, וחוזר וקורא תמחה את זכר עמלק בסגול, ואינו חוזר וקורא כל הפסוק.
- ה. צריך הקורא לכוון להוציא את השומעים, וגם השומעים צריכים לכוון לצאת ידי חובת מצות זכירת מחית עמלק.^ג אין נוהגים בבית המדרש להכריז לכוון לצאת ידי"ח מצות זכירת מחית עמלק.^ד
- ו. נשים רבות נוהגות ללכת לבית הכנסת לשמוע פרשת זכור, אמנם מן הדין אין הנשים חייבות בשמיעת פרשת זכור.^ה אין להוציא ס"ת לקרוא עבור נשים, גם כשיש מניין אנשים, ובדאי שאין לקרוא בלי מניין.^ו
- ז. מי שאינו יכול לשמוע פרשת זכור מספר תורה יקרא מחומש עם הטעמים.^ז
- ח. מי שלא שמע קריאת פ"ר זכור, י"א שיכול לצאת ידי חובת זכירת מחית עמלק בפורים בקריאת פ"ר יבא עמלק,^ח או בפר"י כי תצא.^ט

- א. בש"ע ס' תרפ"ה ס"ז כ"ו ש"י"א שחיוב קריאת פרשת זכור בס"ת היא דאורייתא. ובשערי אפרים (שער ח' סוף פ"ה) כתב שעל כן יש להוציא הס"ת המהודר. וכיון שהיא מה"ת, כ"ה המ"ב (ס' קל"ה ס"ק מ"ו) שיש להקל להביא ס"ת לצורך חולה.
- ב. הוראת מרן זצ"ל. ובקריאת שם הוי"ה יש לקרוא בקמץ ולא בפתח, כמ"ש בשבחה"ל (ח"ח ס' כ'), בשם העיב"ץ (בהקדמת סולם בית א-ל), ושכ"כ גם הגר"ח"ק זצ"ל בעל קהלות יעקב בספר קריית דאגרתא (ח"א ס' קל"ח).
- ג. במ"ב (ס"ק י"ח) כתב, דע ד"א שצריך לקרות זכר עמלק בצירי. וי"א שצריך לקרות זכר עמלק בסגול, וע"כ מהנכון שהקורא יקרא שניהם לצאת ידי שניהם. וקורין תחלה בצירי ואח"כ שוב בסגול. [במנחת שי"ף' כי תצא כ' לקרוא בצירי ובמעשה רב (אות קל"ד) דהגר"א מתחלה קרא בצירי ובסוף ימיו חזר בו וקרא בסגול. ובהיכל הברכה פ' כי תצא כ' לקרוא בסגול, וכ"כ הרד"ק בספר השרשים ערך זכר לקרוא בסגול]. ובשאר הקריאות בפר"ל בשלה, בפר"י כי תצא, ובפורים, קורים פ"א בלבד זכר בצירי.
- ד. ס' תרפ"ה מ"ב (ס"ק י"ד).
- ה. בשערי אפרים לא הוזכר להכריז לכוון לצאת, ועל כל אחד לכוון היטב בשתיקה, ואין כל אחד ואחד קורא לעצמו בלחש. ועיין בשבט הלוי (ח"ח ס' ק"א) דסגי בכונה בגוף הקריאה, וא"צ כונה לכוון לצאת ידי"ח הברכות, דהברכות הם רק כמו בכל קרה"ת בעלמא, דכשקוראים בצבור בתורה צריך לברך. [ראה מנהגים והליכות של מרן החת"ס, שהחת"ס היה אומר שכל אחד יכוון לצאת בברכותיו ע"ש].
- ו. המקור לדין זה בס' החינוך (מצוה תרג"ג) שכתב שמצוות זכירת מחית עמלק נוהגת בזכרים כי להם לעשות המלחמה ונקמת האויב ולא לנשים. וכ"כ להלכה שאין מחויבות בשו"ת אבני מדר (או"ח ס' תקט), ובשו"ת תורת חסד (להגאון מלובלין) ס' ל"ז שכן המנהג שאין שומעות, וכ"כ בשו"ת דברי חיים (ח"ב ס' י"ד ד"ה תשובה) [וכן מובא בשם החזו"א]. וע"ע בשבט הלוי ח"ג ס' ס"ה אות ב'.
אמנם בשו"ת בנין ציון (ח"ב ס' י"ח), כ' בשם רבי נתן אדלר זצ"ל שצוה אף למשרתת לילך לשמוע בביהכ"ס פרשת זכור, וכ"כ בשו"ת מנחת אלעזר ח"ב (ס' א' ה') וע"ע בכל זה בשו"ת מערכת זו כלל י"ג.
- ז. הוראת מרן זצ"ל. [וע"ע בשו"ת מנחת יצחק ח"ט ס' ס"ח].
- ח. ס' תרפ"ה ס"ז (סק"ז).
- ט. מג"א ס' תרפ"ה. ופמ"ג במ"ז ח"א (רש כלל ל"א) כתבו שבשעת הדחק יש לסמוך ע"ז. ובמ"ב (ס"ק ט"ו) הקשה דהזכירה היא שלא לשמוע מה שעשה עמלק אשר קרן ויזנב בך וגו' תמחה וגו' וזה לא זכר בפר"י ויבא עמלק.
כן נהג החת"ס בשנה שלפני שנה מעוברת לכוון בפר"י כי תצא כמ"ש במנהגי חת"ס, ובמהר"ם שיק על תר"ג מצוות בשמו. (הובא בשבט הלוי ח"ד ס' ע"א ח"א ס' קל"ב ד'). אמנם בשו"ת חת"ס אהע"ז (ח"א ס' קי"ט ד"ה ונ"ל) כתב דאין לחוש לזה דיילפנין מבתי ערי חומה דשנה נחשבת עם חדש הטיבור. ולמעשה אמר מרן זצ"ל שלהלכה א"צ לכוין כן, וכ"כ א"צ להכריז בשנה שלפני שנה מעוברת בפר"י כי תצא לכוון לצאת ידי"ח מצות זכירה כיון שיעברו יב"ח עד פורים, וכן המנהג.